

NATIONALE TENTOONSTELLING TE 'S-GRAVENHAGE,

georganiseerd door de sub-commissie te 's-Gravenhage van het Nederlandsche Steuncomité voor Beeldende Kunstenaars in Pulchri Studio, Lange Voorhout. Foto links: Groep der Organisators (De sub-commissie Ned. Steuncomité) V. l. n. r., zittend: B. A. Bongers, Willy Martens, Mej. R. M. van Dantzig en E. R. D. Schaap. Daarachter: Xeno Münninghoff, E. S. Suermondt, A. L. Koster, J. H. van Mastenbroek en Conrad Rickert. Daarachter: H. J. Haverman, J. G. v. d. Stok, J. v. Noord, B. Ferwerda, André Broedelet en A. M. Luyt. Foto rechts: de dames, die zich welwillend belastten met de bediening der ververschingen, waarvoor vrijwillig aardige prijzen betaald werden!

„Uitplunderen. Daar komt echter niets van in. Of dacht ge soms ...." — „Hoor mij dan ten minste toch aan . . ."

„Nooit en nimmer, zeg ik u!"

„Maar wil dan ten minste deze papieren inzien; dat zijn toch geen . . ."

„Wat moeten die vodden? Meent u misschien, dat ik twijfel aan de echtheid van uw diploma's? Steek die papieren maar rustig weer in den zak."

„Maar mijnheer, laat mij dan toch eindelijk eens uitspreken, anders moet ik het recht . . ."

„Wat, wilt ge mij dreigen? Aha, nu vertoont ge u in uw ware gedaante! — Ja zeker, zoodra het kind meerderjarig is geworden, kan het tegen den wil der ouders den eersten den besten vreemden snuiter volgen. Ik wil je echter opmerkzaam maken, jongmensch, dat mijn dochter eerst over twee jaar meerderjarig wordt."

„Maar mijnheer, wat ter wereld heeft uw dochter toch met onze gasrekening te maken?"

„Ga . . . ga . . . gasreke . . . ning? . . . Wie bent u dan toch eigenlijk, mijnheer?"

„Ik ben de kassier van de stedelijke gasfabriek. De rekening bedraagt vijf en twintig gulden."

Intusschen zaten Eliza en de jonge advocaat in het vertrouwelijkst gesprek in het salon. Papa, wiens kwade bui door het geschetste intermezzo aanzienlijk was afgekoeld, leed bij den nu volgenden stormloop van het verliefde paartje de nederlaag.

IN VERZOEKING

Het electrisch licht ging uit met een geklik van den schakelaar en dompelde de kamer in totale duisternis, die slechts onderbroken werd door een zwakke schemering veroorzaakt door de lantarens in de straat. De tweede kassier van de firma Bruinsma en Co. zonk met een zucht van verlichting in den gemakkelijken stoel van zijn superieur.

Zooals gewoonlijk waren zijn collega's reeds uren geleden vertrokken hem in zijn afzondering alleen latende om staten met onafzienbare rijen cijfers af te werken. Eindelijk was hij met zijn werk gereed en zocht rust voor zijn pijnlijk vermoeide oogen door in een weldadige duisternis te staren.

Bernard Richter was overwerkt en werd slecht betaald en dit waren waarschijnlijk de oorzaken van de wilde gedachten die door zijn vermoeid brein joegen.

Zooals hij daar zat in de duisternis drong de hopeloosheid van zijn positie tot zijn hersenen door. Waarom werkte hij eigenlijk als een slaaf, tot klokke twaalf uur in den nacht, zooals hij nu gedaan had? Wat won hij daarmee? Geld? Neen; hij had meermalen om verhooging van salaris gevraagd, tot de nutteloosheid van die pogingen hem had doen zwijgen. Waardeering? Neen; de chef der comptabiliteit had zich nog nimmer moeite gegeven voor Richter een goed woord te doen, hoewel hij op zijn werk zelden aanmerkingen had. Vooruitzichten! Die waren er niet!

Hij had zichzelf deze vragen zoo vaak gesteld, tot de gedachte eraan hem bijna ziek maakte. Dat was niet langer te dulden! Hij wilde niet langer slavendienst verrichten in een duf kantoor; hij wou naar de directie gaan, den volgenden morgen, ontslag vragen en als hem naar de reden hiervan gevraagd werd, zou hij zijn patroons deze bittere argumenten in het gezicht slingeren en weggaan, weg naar Indië, Amerika, onverschillig waar, als hij maar ver was van deze gehate muren.

Maar des morgens zou op al deze vragen het ontmoedigende antwoord luiden: „Je kunt niet! Je hebt geen geld!" en hij zou weer moeten gaan denzelfden treurigen weg, naar hetzelfde kantoor, op denzelfden hoogen kruk in dezelfde eentonige sleur. Hij zou dit gemakkelijker verdragen hebben, had hij zichzelf meermalen gezegd, als het niet was om Betsy, zijn lieve Betsy, die zoo geduldig wachtte, tot hij genoeg gespaard zou hebben, en die zelf zoo ijverig spaarde voor den dag, die nog zoo ver weg scheen.

En terwijl Richter daar zat in de duisternis luchtkasteelen bouwende, die den volgenden dag weer in puin zouden vallen, viel zijn blik op een donker voorwerp op den achtergrond. Ja, daar achter die ijzeren deur was genoeg om Betsy en hem naar een nieuw vaderland te voeren, waar hij een nieuw en meer succesvol leven kon beginnen.

Hij lachte bitter om de speling van het noodlot. Het geld in de kluis was in zijn macht; hij had den sleutel in zijn bezit.

Waarom zou hij er geen gebruik van maken? Ja, waarom eigenlijk niet? Wat zou het uitmaken voor zoo'n rijke firma als Bruinsma en Co.? En wat beteekende het niet voor hem? Hij zou slechts zooveel nemen als voor zijn overtocht noodig was en iederen gulden uitzuinigen, om zijn schuld terug te betalen. Dat was geen diefstal, slechts een leening. En aan een duizend gulden had hij genoeg voor de eerste behoeften in het nieuwe vaderland.

Ja, er was ruim duizend gulden aan goud in de kluis, en goud leverde geen gevaar op om uit te geven, zooals bankpapier. Hij zou 't doen, morgen kon hij reeds buiten gevaar wezen. Ja, hij deed het, ter wille van Betsy.

Half rees hij uit zijn stoel op, betastte den sleutel in zijn zak, doch zonk onmiddellijk weer ineen, verschrikt door schuldbesef. Ja, 't kost strijd om van eerlijk man een dief te worden. Op dit oogenblik vangt zijn oor een licht knarsend geluid op. Het komt van het venster, waar hij de schaduw ziet van een gebogen gestalte. Richter zit onbeweeglijk als uit steen gehouwen. Langzaam en voorzichtig gaat de gestalte voort met haar nachtelijk werk. Een voorwerp als een potlood gaat over het glas en teekent vier lijnen, dan een zacht gekraak, een smalle hand komt door de kleine vierkante opening, schuift geruischloos den grendel weg, nog een oogenblik en een man staat in de kamer, die met behulp van een dievenlantaarn de duisternis doorzoekt. Het onderzoek schijnt bevredigend, want de man gromt voldaan en begeeft zich naar den hoek van het vertrek, waar de kluisdeur zich bevindt.

Richter twijfelde geen oogenblik aan de bedoelingen van den vreemde, terwijl hij daar weggedoken zat in den stoel, nauwelijks adem durvende halen en zich afvragende, hoe dit avontuur eindigen zou. Hij was geen lafaard, maar dit alles was zoo snel in zijn werk gegaan dat hij zich nog nauwelijks in de werkelijkheid kon indenken. Het zou niet het minste nut hebben uit het duister op te staan, want wat kon hij doen, tegen een man zooveel forscher dan hij en die bovendien wel met een revolver gewapend zou zijn. Al de plannen die zijn geest hadden bezig gehouden, waren weggevaagd, alleen de plicht bleef over. Hij was aansprakelijk voor den inhoud van de kluis en zou dezen redden, 't kostte wat het wilde. Kon hij de kamer uitsluipen en politiehulp inroepen! Neen, dat was onmogelijk: in deze beperkte ruimte en in die doodsche stilte, zou het minste geluid door den inbreker gehoord worden.

Terwijl Richter hierover nadacht, hoorde hij een geknars aan het andere eind der kamer en opnieuw een tevreden gebrom. Hij begreep wat er plaats had: de kluisdeur was door hem nog niet gesloten, de dief had hem dus zonder moeite, alleen door een draaien van de handel kunnen openen.

Maar nu had Richter zijn kalmte weer volkomen terug. Voorzichtig lichtte hij den arm op tot aan den wand. Daar, in zijn bereik zat de knop van het electrisch licht. Klik! ging de schakelaar en op hetzelfde moment was het vertrek hel verlicht.

De inbreker was door deze allerminst verwachte gebeurtenis volkomen verrast en versuft en pinkte in het electrisch licht. Dat was hem noodlottig, met den sprong van een tijger is Richter bij hem en geeft hem zoo'n krachtigen vuistslag tusschen de oogen dat de inbreker verdoofd neervalt in de kluis. Met ongewone kracht werpt Richter de zware deur dicht en doet ze op slot.

Met een zucht van verlichting blijft hij daarna een oogenblik tegen de kluisdeur geleund staan, waarachter hij een dof gevloek en verwenschingen hoort. Doch nu het gevaar voorbij is, komt de reactie, de kamer draait rond voor zijn oogen en zonder een woord te slaken, valt hij bewusteloos neer. De ondervonden emoties waren te sterk voor zijn overwerkt brein.

* * *

Toen Bernard Richter de oogen weer opende, lag hij niet langer op den grond in het kantoorvertrek, maar op een gemakkelijken divan in de directeurskamer, terwijl de heer Bruinsma in angstige verwachting over hem heengebogen stond.

„'t Is goed afgeloopen, mijn jongen," zei hij vriendelijk. „Je hebt een vermoeiende taak gehad gisteravond, maar het had erger kunnen wezen. Neen, zeg niets, vermoei je niet," ging hij voort, toen Richter zich wilde oprichten, „dat kan wachten tot je goed geslapen hebt."

„Maar ik moet," hield Richter vol met zwakke stem. „Hij zal sterven als hij er niet gauw uitgehaald wordt en dan ben ik zijn moordenaar."

„Wat bedoel je?" vroeg de firmant verwonderd en nu vertelde Richter hortend en stootend wat er na middernacht gebeurd was.

De heer Bruinsma zou nu met zijn ziel borg staan voor zijn eersten kassier Richter, zonder in 't minst te vermoeden, hoe weinig het gescheeld had of hij was bestolen door den man, die nu zijn geld gered had.

ANDRINA SAVELLI,
van de Brusselsche „Monnaie", die als „Mireille" is opgetreden op het Concert in den Haagschen Schouwburg ten bate van de Beeldende Kunstenaars.

ABR. DE WINTER,
de populaire karakter-komiek, vierde de vorige week in de Haagsche Bioscoop zijn 35-jarig tooneel-jubileum.

ANDRINA SAVELLI IN DE ROL VAN „MIREILLE".
(1e Acte).